

PRODUKTIFIERING AV ÖVERSKOTTSMASSOR

En jämförelse mellan två arbetssätt för att cirkulera massor mellan olika anläggningsprojekt

Projektledare: Karolina Hovellius, Peab Anläggning AB

Nyttor och effekter

Projektets målsättning har varit att främja synen på schaktmassor som en resurs snarare än som avfall, vilket bidrar till att öka återanvändningen av massor, att minska mängden material som går till deponi, samt att minska uttaget av jungfruliga material som sand, berg och krossmaterial. Det bidrar i sin tur till minskade koldioxidutsläpp och därmed till nationella och branschspecifika klimatmål.

För att åstadkomma detta har vi utrett om och hur överskottsmassor kan klassas som produkt/biprodukt istället för avfall, och hur processer kring tillstånd och myndighetskontakter då kan förenklas och kortas, vilket minskar osäkerheter och skapar bättre förutsättningar för återanvändning.

Som målgrupp/behovsägare räknas bygg- och anläggningsföretag, leverantörer av material och tjänster till bygg- och anläggningsbranschen samt fastighetsägare och beställare med överskottsmassor lämpliga som fyllnadsmaterial.

Aktörskonstellation

Peab Anläggning AB

Swerock AB

Trafikverket

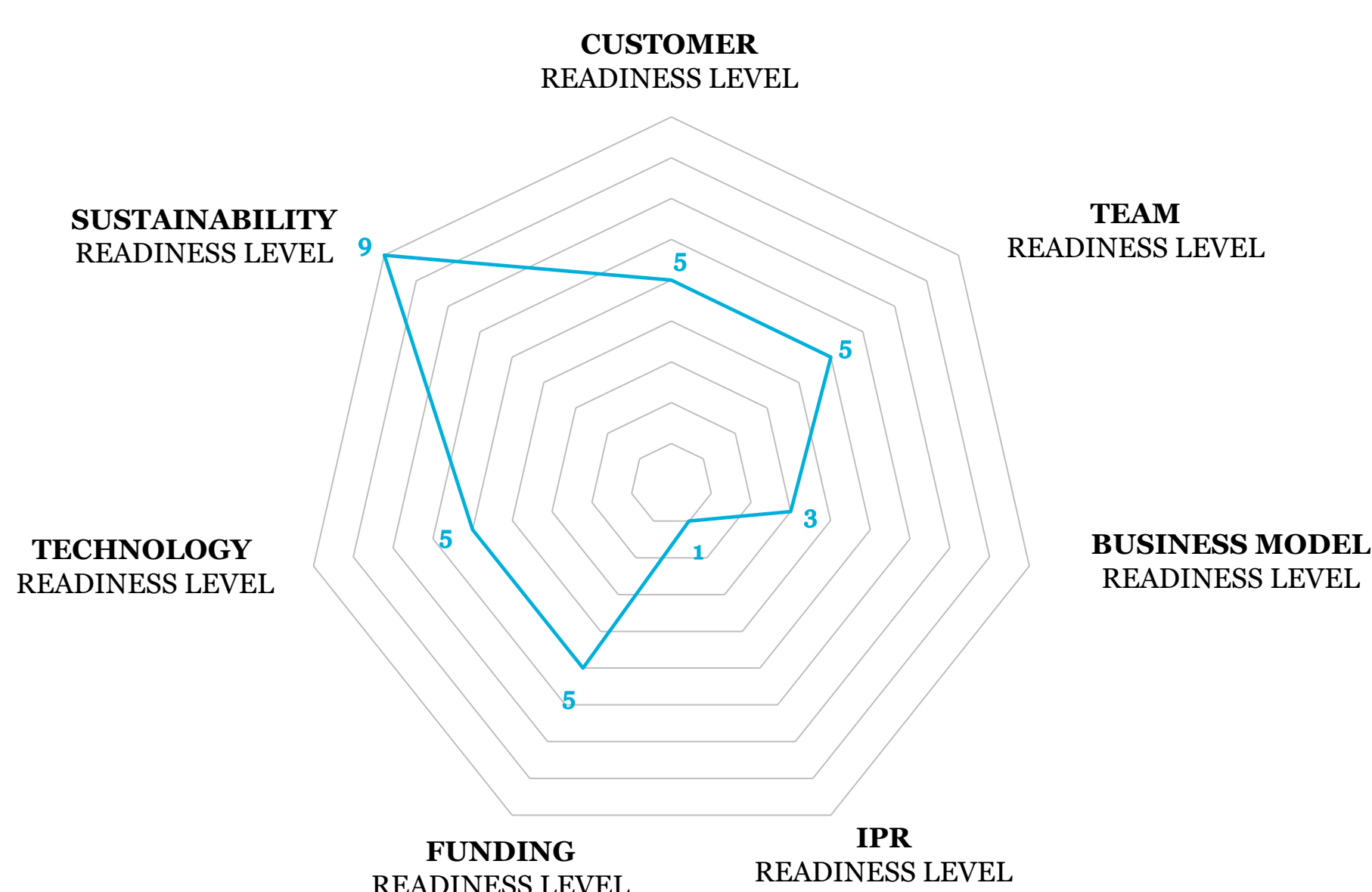
Göteborgs stad

Leveranser

Projektet har visat att det är möjligt att cirkulera överskottsmassor direkt mellan bygg- och anläggningsprojekt genom att tillämpa biproduktkriterierna, vilket innebär att massorna inte klassas som avfall utan som biprodukt (s.k. produktifiering).

Projektet har vidare utrett hinder och beskrivit problematiken med produktifiering i anläggningsprojekt och resonerat kring vägar framåt. Projektet har även tagit fram stödmaterial för att visa hur biproduktkriterierna kan uppfyllas. Detta material kan användas som stöd för produktifiering redan nu och kan också ligga till grund för fortsatt utveckling i branschen.

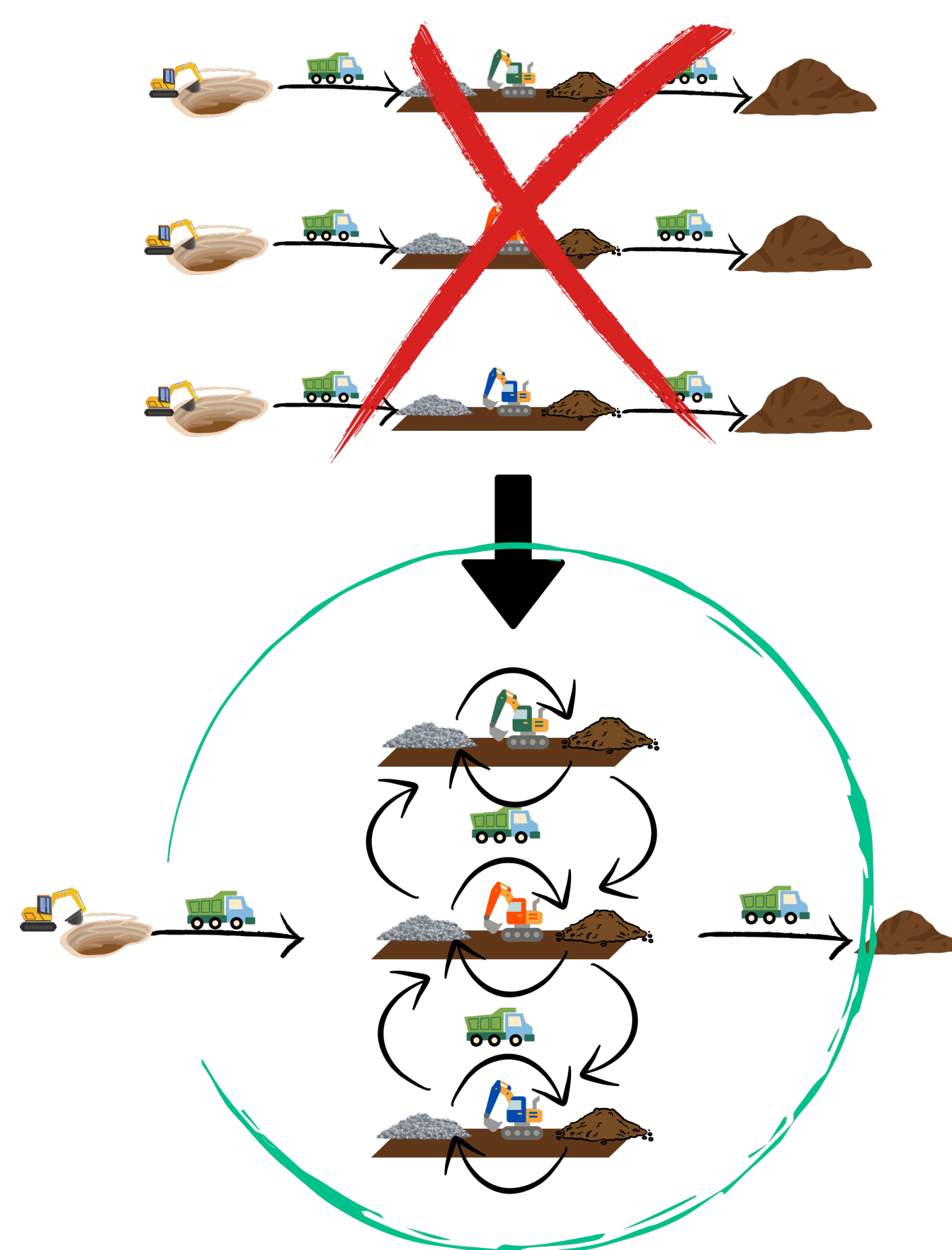
Innovationsstatus

Ur ett hållbarhetsperspektiv har frågan om masshantering länge varit en känd utmaning som kartlagts och kvantifierats i olika projekt och studier.

Tittar vi på projektet utifrån ett innovationsprojekt där vi vill sprida informationen till branschen ser vi i grunden goda förutsättningar.

Utmaningarna ligger främst i tolkning av lagstiftningen och att hitta processer och verktyg för samverkan i bygg- och anläggningsbranschen. I detta projekt har vi samlat aktörer som har nått en sådan mognad att man identifierat behov och har intresse att utveckla dessa arbetssätt och verktyg.

Vidareutveckling och implementering

På sikt kan projektet bidra till en ökad andel cirkulära massor i bygg- och anläggningsbranschen, vilket i sin tur leder till minskade transporter, mindre användning av jungfruligt material samt lägre klimatpåverkan. Förhoppningen är att de metoder och verktyg som projektet tagit fram ska kunna vidareutvecklas och implementeras bredare i branschen, så att fler projekt kan arbeta cirkulärt redan från projekteringsskedet.

Vidare kan projektet bidra till branschdialogen, bl.a. med tillsynsmyndigheter, lagstiftare och beställare, om hur förutsättningarna för produktifiering kan förbättras. Förutsättningar kan röra sig om lagstiftning, tolkning av lagstiftning, beställarkrav på cirkularitet, digitala verktyg för att tillgängliggöra överskottsmassor mm

Förhoppningen är också att resultaten från projektet ska kunna ligga till grund för framtida utvecklingsprojekt och FoU-arbete, där metoden för cirkulär masshantering kan testas och förfinas genom hela projektprocessen – från projektering och kalkyl till produktion, eller som tar sig an förutsättningarna ovan.

Med stöd från

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

Energimyndigheten

FORMAS

Strategiska
innovations-
program

**Infra
Sweden**